

# **REFERAT Landdistriktsudvalget 2015 - 2021 d. 19-09-2018**

**Mødedato** Onsdag d. 19. september 2018 kl. 16:30

**Mødested** Mejlby forsamlingshus, Hørgaden 13, 8981 Spentrup

## **Indholdsfortegnelse**

Landdistriktsudvalgets møde med Landsbyklyngen Kronjylland d.19 september 2018.....	3
Evaluering af landdistriktsudvalgets besigtigelsestur 2018.....	5
Godkendelse af etablering af blivende tiltag i Bredgade.....	6
Lukket: .....	8
Udbytte af workshops til den kommende landdistriktspolitik samt drøftelse af afgrænsning af landd	9
Gensidig orientering.....	11

# Punkt 79: Landdistriktsudvalgets møde med Landsbyklyngen Kronjylland d.19 september 2018

00.22.04-P35-8-18

## Resume

*Landdistriktsudvalget besøger ved dagens møde Landsbyklyngen Kronjylland. Udvalget mødes med bestyrelsen fra Landsbyklyngen Kronjylland.*

*Landsbyklyngen Kronjylland er et samarbejde mellem 13 landsbyer indenfor den gamle Korshøjskoles dækningsområde og arbejder for udviklingen af området med bosætning, erhvervsudvikling, fritidsaktiviteter og turisme. Her vil man skabe et bæredygtigt og attraktivt landsbymiljø gennem samarbejde og synlighed. Klyngen har siden sin start og indtil d. 31 juli 2018 været en del af et DGI støttet projekt om landsbyklynger, hvorfra de har modtaget konsulentbistand og økonomiske støtte.*

*Mødet foregår i Mejlby forsamlingshus, Hørgaden 13, 8981 Spentrup. Ønsker udvalgets medlemmer kørelejlighed til og fra Laksetorvet, kan Dennis kontaktes på mobil 5156 2131. Der vil være afgang fra Laksetorvet kl. 15.30.*

## Indstilling

Forvaltningen indstiller til Landdistriktsudvalget

1. at orienteringen tages til efterretning

## Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

## Sagsfremstilling

Til dagens møde i Landdistriktsudvalget holdes mødet med bestyrelsen for Landsbyklyngen Kronjylland i Mejlby forsamlingshus. Forud for mødet har Landsbyklyngen Kronjyllands bestyrelse foreslået følgende punkter til drøftelse:

- Kategorisering af stierne i Kommunen.
- Landsbyklyngens Økonomi, herunder udfordringer med midler til administration, da der ikke opkræves kontingent eftersom klyngen ikke har et medlemsbegreb.
- Busdrift i Landsbyklyngens område.
- Landsbyklyngens erfaringer som inspiration for andre byer.

Landsbyklyngen Kronjylland består af 13 landsbyer i området nordøst for Randers og er kommunens første landsbyklynge. Området er stort set identisk med Korshøjskolens dækningsområde. Byerne er Harridslev, Mellerup, Støvring, Albæk, Østrup, Vestrup, Tjærby, Tvede, Linde, Lindbjerg, Mejlby, Lem, og Gimming. Visionen for landsbyfællesskabet er at styrke fællesskabet, øge deltagelsen ved lokale arrangementer, skabe en bedre udnyttelse af de eksisterende, stedbundne ressourcer og i det hele taget få synliggjort områdets kvaliteter.

Landsbyklyngens etablering har været et projekt støttet af DGI med 380.000 kr. og Randers Kommune har delfinansieret med 75.000. Dette har dækket omkostningerne til en konsulent, data indsamling og analyse, opsætning og redaktion af rapporter, kommunikationsplatform og en strategisk plan som afslutning på projektet. Desuden har der også været en særlig pulje på 25.000 kr., som styregruppen har kunnet disponere over.

Projektet med DGI, Randers Kommune og Landsbyklyngen Kronjylland startede d. 1. februar 2017 og sluttede d. 31. juli 2018, med en præsentation af deres udviklingsplan (Bilag 1). Klyngen går derfor ind i en ny fase, hvor de ikke længere er støttet af eksterne midler og selv skal finde midler til drift og udvikling. Den eksterne Konsulentens tilknytningsperiode udløb med projektets støtte fra DGI.

De har tidligere på året søgt og modtaget borgerbudgettering og har indtil videre afholdt ét borgermøde hvor de uddelte 70.000 kr. af de 100.000 kr. Der er planlagt endnu et borgermøde, hvor man vil uddele de sidste 30.000 kr.

## Økonomi

Ingen

# **Bilag**

Udviklingsplan Landsbyklyngen Kronjylland

# Punkt 80: Evaluering af landdistriktsudvalgets besigtigelsestur 2018

00.05.00-G20-1-18

## Resume

*Som opfølgning på udvalgets besigtigelsestur lørdag den 2. juni 2018 modtager Landdistriktsudvalget her en samlet tilbagemelding på turen.*

## Indstilling

Forvaltningen indstiller til Landdistriktsudvalget,

1. at udvalget tager orienteringen til efterretning.

## Beslutning

Orienteringen taget til efterretning. Udvalget ønsker en tilsvarende besigtigelsestur i 2019.

## Sagsfremstilling

Landdistriktsudvalget besøgte på besigtigelsesturen lørdag d. 2. juni 2018 en række landsbyer og projekter i Randers Kommune. Forvaltningen har samlet de mange observationer i et referat, der er vedlagt sagen som bilag. Forvaltningen vil orientere om status på udfordringer, som blev drøftet på besigtigelsesturen. Stederne, som blev besøgt og hvad besøgene omhandlede, var som følger:

- Mimers brønd - Fremvisning af nyopført bålhytte samt grejbase.
- Stevnstrup madpakkehuse - Fremvisning af deres nye madpakkehus.
- Øster Velling forsamlingshus - Renovering af forsamlingshuset samt oplæg om processen i projektet "Den globale IT landsby".
- Øster Bjerregrav aktivitetspark - Præsentation af aktivitetsparken.
- Procesudvikling i Hald - Projektudvikling, erfaringer og ønsker til fremtiden.
- Havndal - Præsentation af blomsterkasser og kommende projekter omkring hallen samt afprøvning af den nye svævebane.
- Udbyhøj saunatønde - Fremvisning af deres nye saunatønde.
- Banerock - Fremvisning af festivalspladsen og åbningstale.

## Økonomi

Ingen

## Bilag

Fælles - Referat af besigtigelsestur 2018

# Punkt 81: Godkendelse af etablering af blivende tiltag i Bredgade

01.11.20-P20-2-18

## Resume

En del af områdefornyelsen i Langå er forsøgsprojektet "Vores Bredgade", der skal undersøge hvordan man kan skabe mere liv i en hande!sgade som i Langå. Projektet blev startet op i 2015 og skal være afsluttet inden udgangen af 2018.

Der skal nu etableres permanente anlæg i Bredgade.

## Indstilling

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget,

1. at skitseprojektet for Bredgade godkendes.

## Beslutning

Godkendt. Langå i Udvikling inddrages i eventuelle tilpasninger af projektet.

Udvalget anmoder om, at der til kommende udvalgsmdde i landdistriktsudvalget skal orienteres om status for stationsbygningen i Langå.

Bjarne Overmark begærede sagen i Byrådet.

## Sagsfremstilling

Byrådet har den 2. marts 2015 godkendt program for områdefornyelsen i Langå.

En del af områdefornyelsen i Langå er et forsøgsprojekt i Bredgade, der er en del af en særlig forsøgsindsats for fornyelse af bymidter og hande!sgader. Forsøget skal undersøge, hvordan man kan skabe mere liv i en hande!sgade som i Langå. Projektet blev startet op i 2015 og skal være afsluttet inden udgangen af 2018.

Forsøgsprojektet har i høj grad været båret af borgerinddragelse. Der har været involveret borgere undervejs, som har bidraget med idéer og deres erfaring omkring Langå. Forsøgsprojektet har været todelt, hvor den første del har været midlertidige forsøg, der skulle danne erfaringsgrundlag for permanente tiltag i Bredgade. Undervejs i processen har der været afholdt borgermdde, arbejdsgruppemøder, gennemført en spørgeskemaundersøgelse for alle byens borgere og udsendt nyhedsbreve for at orientere og involvere løbende.

Der har bl.a. været gennemført følgende midlertidige tiltag:

- Juletræer på fortovsarealerne for at ændre oplevelsen af byrummet
- Gamerevent i tomme butiklokaler
- Blomsterkummer på vejbanen som fartdæmpende foranstaltninger
- Streetart
- Omdannelse af Bredgade med bede og opholdsmøbler
- Tidsbegrænset parkering

Flere af de midlertidige tiltag har skabt en del debat, herunder i særdeleshed, da Bredgade i sensommeren og efteråret 2017 blev omdannet med blomsterbede, hvorved der midlertidigt blev nedlagt 11 parkeringspladser. Fotos af midlertidige forsøg er i bilag 1.

Der blev inden forsøget med tidsbegrænset parkering gennemført tællinger af ledige parkeringspladser. Tællingerne viste, at der i Bredgade er perioder med høj belægning, men at der aldrig er 100 % belægning på parkeringspladserne. Samtidig viste tællingerne, at der er ledig parkeringskapacitet på de større parkeringsarealer, der ligger umiddelbart op ad Bredgade. Tidsbegrænsningen medførte større udskiftning på parkeringspladserne, fordi nogle af de pladser, der blev brugt store dele af døgnet, blev ledige til kortere parkering.

Tilbage!meldingerne på forsøget var nuancerede. Langå Handel konstaterede, at det gav mere luft i parkeringen med tidsbegrænsningen, men der var også forretninger, der blev ramt af begrænsningen. Den samlede tilbage!melding fra Langå Handel er derfor, at der ikke ønskes tidsbegrænsning.

Der er i den midlertidige fase skabt et solidt erfaringsgrundlag, der ligger til grund for en permanent ændring i Bredgade.

Inden sommerferien blev der udarbejdet et skitseforslag i samarbejde med den nedsatte arbejdsgruppe. Skitseprojektet er i bilag 2.

Skitseprojektet består af:

- Indretning af tre nye byrum i Bredgade.
- Der bliver tilført opholdsmøbler og grønt i stor plantekasser, tilsvarende dem på det allerede etablerede midtbytorv i Langå.
- Nye træer i Bredgade som har skiftende løv i takt med årstidernes skifte.

Skitseprojektet har været i offentlig høring i 14 dage. Der er kommet 34 høringssvar, der er i bilag 3. Høringssvarene er stort set kun positive, og borgerne udtrykker begejstring over projektet. Der er enkelte kommentarer, der drejer sig om konkrete elementer i projektet. Forvaltningens behandling af høringssvar er i bilag 4.

Forvaltningen anbefaler på den baggrund, at der etableres permanente anlæg i Bredgade som vist i skitseprojektet.

## Økonomi

Randers Kommune fik i december 2014 tilsagn om byfornyelsesforsøg til fornyelse af Bredgade. Der blev tildelt en samlet ramme på 4,5 mio. kroner med 100 % statsrefusion.

Byrådet har den 2. marts 2015 givet anlægsbevilling på i alt 4,5 mio.kr.til forsøgsprojektet, og indtægtsbevilling på 4,5 mio.kr.

Anlægsudgifter i forbindelse med skitseprojektet forventes at udgøre 1,5 mio. kroner. Der er i budgettet til forsøgsprojektet afsat 1.750.000 kroner til fysisk omdannelse dvs. permanente anlæg.

Det samlede budget til forsøgsprojektet blev i forbindelse med programmet fordelt således:

Budget forsøgsprojekt – Vores Bredgade	Randers kommune	Staten	I alt
Forarbejder, registrering, organisering		250.000 kr.	250.000 kr.
Samarbejdspartnere og ideudvikling		500.000 kr.	500.000 kr.
Gaderummets Potentiale - fysisk omdannelse		1.750.000 kr.	1.750.000 kr.
Midlertidige aktiviteter		1.750.000 kr.	1.750.000 kr.
Evaluering		250.000 kr.	250.000 kr.
Samlet		4.500.000	<b>4.500.000 kr.</b>

Der er efterfølgende overført 350.000 kr. fra de midlertidige aktiviteter til Station K i en tidligere stationsbygning.

## Videre proces

Projektet forventes realiseret i løbet af efteråret. Forsøgsprojektet skal være afsluttet inden udgangen af 2018 og forvaltningen skal ligeledes udarbejde slutrapport og hjemhente refusion.

## Bilag

Fotos midlertidige forsøg

Skitseforslag Bredgade

Høringssvar

Behandling af høringssvar

## **Punkt 82: Lukket:**

01.11.34-K08-60-18

# Punkt 83: Udbytte af workshops til den kommende landdistriktspolitik samt drøftelse af afgrænsning af landdistriktet

00.01.00-P22-12-18

## Resume

*Den kommende landdistriktspolitik er under udarbejdelse. I uge 34 har der været afholdt tre workshops, hvor forvaltningen har indsamlet forslag fra borgerne til den kommende landdistriktspolitik. Udvalget præsenteres for input til politikken. Dernæst har udvalget ønsket, at den kommende landdistriktspolitik forholder sig til en afgrænsning af landdistriktet i Randers Kommune. Forvaltningen har på den baggrund valgt at præsentere udvalget for kriterier til drøftelse for en afgrænsning af landdistriktet.*

## Indstilling

Forvaltningen indstiller til Landdistriktsudvalget

1. at udvalget tager forslagene fra workshopene til efterretning.
2. at udvalget, med inspiration fra forvaltningens forslag til kriterier til overvejelse, drøfter en definition af landdistriktet i Randers Kommune til anvendelse i landdistriktspolitikken.

## Beslutning

Sagen udsættes til næstkommende udvalgsmøde.

## Sagsfremstilling

Processen omkring udarbejdelsen af landdistriktspolitikken har været et konstruktivt samarbejde mellem borgerne i landsbyerne og Randers Kommune. Der har været afholdt tre workshops mellem borgere, politikere og forvaltningen i byerne Øster Tørslev, Hørning og Spentrup. I bilag til sagen fremgår de samlede input fra alle tre workshops.

Flere af forslagene var meget ensartede, og er efterfølgende skrevet sammen med henblik på at blive skrevet ind i politikken. Nogle af de modtagne ideer og ønsker omhandlede konkrete og lokale tiltag, eksempelvis forslag til konkrete busruter eller specifikke stier. Sådanne forslag er ikke medtaget, men forslagene er imødekommet på den måde, at de er blevet knyttet til de mere generelle områder.

### Særligt om afgrænsning af landdistriktet i Randers Kommune.

Den 29. maj 2018 drøftede landdistriktsudvalget i sag nr. 51 hvorledes man skulle definere landdistriktet i Randers Kommune. Drøftelsen var udløst af, at Randers Kommunes landdistriktspulje kunne ansøges af alle byer uden for byskiltene i Randers by. Dermed kunne også større oplandsbyer til Randers by komme i betragtning.

Ved landdistriktsudvalgets behandling af sagen blev et forslag fra Socialdemokratiet og Beboerlisten godkendt med 4 stemmer for og tre imod. For forslaget stemte Socialdemokratiet og Beboerlisten. Imod stemte Venstre og Dansk Folkeparti. Forslaget lød at byer med over 2.500 indbyggere ikke skal have mulighed for at ansøge landdistriktsudvalget om midler. Romalt skal endvidere betragtes som en del af Randers by og Nedre Romalt skal fremover betragtes som en landsby. Der skal laves en centerbypolitik for de større byer uden for Randers. Nick Zimmermann begærede sagen i byrådet.

I den efterfølgende behandling i økonomiudvalget d. 4. juni 2018, pkt. 162 blev der vedtaget et forslag fra borgmesterens om, at emnet bliver en del af efterårets debat om en ny landdistriktspolitik. Forslaget blev vedtaget med 8 stemmer for. Bjarne Overmark gik ind for Landdistriktsudvalgets indstilling.

Afgrænsningen af landdistriktet vil blive skrevet ind i den kommende landdistriktspolitik, og derfor anbefaler forvaltningen, at udvalget overvejer følgende kriterier for definitionen af Randers Kommunes landdistrikt:

1. Skal alt udenfor Randers bys byskilte opfattes som landdistriktet? Dette vil betyde, at alle landsbyer uden for Randers by vil kunne søge om midler fra landsbypuljen uanset størrelse, og det vil betyde, at byerne

Assentoft og Romalt også betragtes som landdistrikt. Dette er den oprindelige praksis på området.

2. Skal definitionen af landdistriktet tage højde for at landsbyerne i planlægningsmæssig forstand kan være registreret som landsby eller centerbyer? Centerbyerne Langå, Assentoft og Spentrup har en såkaldt centerbystatus, hvilket planmæssigt betyder, at der skal være arealer i byen udlagt til offentlig service.
3. Skal indbyggertallet i en landsby have betydning for om landsbyen betragtes som en del af landdistriktet? Hvis man eksempelvis anvender en grænse på 2.500 indbyggere vil det betyde, at landsbyer som Langå og Assentoft ikke henregnes til landdistriktet.
4. Skal definitionen af landsbyer i landdistriktet tage højde for sammenhængen med Randers by? I så fald kan man vurdere, om landsbyerne Assentoft og Romalt skal betragtes som værende en del af landdistriktet.

Til inspiration er her befolkningsudviklingen for Randers Kommunes største landsbyer:

	2014	2015	2016	2017	2018	Forskel
Assentoft og Drastrup	3.368	3.381	3.421	3.458	3.531	163
Langå	2.855	2.863	2.863	2.876	2.858	3
Spentrup	2.451	2.436	2.443	2.459	2.397	-54
Stevnstrup*	1.891	1.916	1.989	2.080	2.139	248
Romalt	1.509	1.496	1.487	1.494	1.449	-60
Harridslev	1.069	1.123	1.113	1.165	1.171	102
Ø. Bjerregrav	1.079	1.085	1.098	1.087	1.044	-35
Fårup	1.014	999	1.009	1.016	996	-18
Havndal	885	876	867	865	885	0
Øster Tørslev	883	884	856	835	852	-31

\* Stevnstrup (2014-2017) har en større udvikling end det ses i dette skema, det skyldes at afgrænsningen af Stevnstrup ikke er blevet udvidet, så det omfatter nybyggeriet i området. Forvaltningen er ved at lave tilretningen.

## Økonomi

Ingen.

## Bilag

Emner til politikken

## **Punkt 84: Gensidig orientering**

24.00.00-G01-2-15